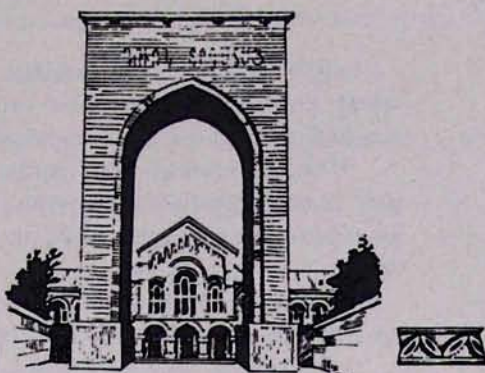

ՎԵՆԱՐԱՆՈՒՄ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՐՈՉ ՓՐԿՉԻ ՀՐԱԾԱՓԱՌ ՍՈՒՐԲ
ԾՆՆԴՅԱՆ ՏՈՆԻ ԱՌԹԻՎ ՄԱՅՐ ՏԱԾԱՐՈՒՄ

(1981 թ. հունվարի 6)

«Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթղեհէմ քաղաքի»:

Սիրելի հավատացյալ զավակներ Մեր,

Այսօր, մեր հոգիները վերստին լուսավորվում են ու ջերմանում Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան ավետիսով: Այս լույսն ու ջերմությունը չեն զալիս երկրներից ճառագայթող արևից, այլ երկների բարձունքներից իջած, մեր հոգիներում ճառագայթող «Արդարության Արեգակից», այն արեգակից, որ երկու հազար տարիներ առաջ ծագեց Բեթղեհէմի մութից, երբ Աստուծո խոսքը մարմին առավ և բնակվեց մեր մեջ (Հովհ. Ա 14):

Բանն Աստված, Որդին Աստուծո Հիսուս, աշխարհ իջավ բերելու համար մեծ ավետիսը՝ թե ինք զալիս է հիմը դնելու խաղաղության թագավորության, ուր մարդիկ միայն բարիք պիտի կամենան մեկը մյուսին, ու նրանք իրենց սրերից և ճիգակներից արորներ և մանգաղներ պիտի ձուլեն, և այլևս ոչ մի ազգ ուրիշ ազգի վրա պիտի չհարձակվի պատերազմելու համար:

Եվ իրոք Հիսուս իր կյանքով, իր քարոզությամբ, իր հրաշք արարքներով նախագծեց մարդկության առաջ պատկերը Աստուծո արքայության, պատկերը՝ խաղաղության, արդարության և մարդասիրության մի աշխարհի, և որպես գերագույն առհավատչյա, իր կյանքը զոհեց խաչի վրա, մարդկանց մեղքերի համար, իր սուրբ արյան շաղախով ամրացնելով հիմքերը իր թագավորության:

Խաղաղության և արդարության ավետաբերներ են եղել նաև այլ կրօնների հիմնադիրներ, նաև շատ իմաստուններ ու փիլիսոփաներ, Սոկրատեսից մինչև Էմմանուել Քանդ և մինչև մեր օրերը:

Օրինակ, հաճելի է Մեզ հիշել այնցյալ դարի մեծանուն փիլիսոփաներից Հերպերտ Սպենսերի հետևյալ մարգարեությունը.

«Ընկերային ալյասիրական բարոյականությունը իր կատարելության պիտի հասնի աշխարհի վրա այն ժամանակ, երբ մարդիկ իրենց ամենօրյա պահանջը նկատեն՝ մտահոգությունը իրենց մմանների երջանկության»:

Մեծ բանաստեղծներ, արվեստի ու գիտության մարդիկ, տեսիլք ունեցող հեղափոխական գործիչներ, նույնպես գովերգել են ու երազել՝ խաղաղ ու արդար հարաբերությունների ստեղծում՝ մարդկանց և ժողովուրդների միջև:

Ինչքան բարոյական վեհություն կա օրինակ՝ անցյալ դարի ֆրանսիացի բանաստեղծ Լամարտինի հետևյալ խոսքերի մեջ.

«Տկարների ազատությունը, ուժեղների փառքն է հանդիսանում»:

Եվ ինչքան հոգեշարժ է մեր մահատակ բանաստեղծ Դանիել Վարուժանի մարդասիրական տեսիլքը.

«Արևելյան կողմն աշխարհի խաղաղություն թող ըլլա...

Ոչ արյուններ. քրտինք հոսին լայն երակին մեջ ակոսին.

Ու երբ հնչե կոչնական ամեն գյուղակի, օրհներգություն թող ըլլա»:

Այս բոլորով հանդերձ սակայն, Մենք դառնությամբ պետք է խոստովանենք թե մեր օրերում էլ մարդկանց ընկերային և միջազգային կյանքում դրսևորվում են ու գործում՝ խաղաղ ու արդար հարաբերությունները արգելակող, խաթարող ուժեր, եսակենտրոն մղումներ, ինչպիսիք են հատկապես՝ տիրապետելու կիրքը և հարստություն դիզելու տենչը: Ինքը Հիսուս և Իր մեծ առաքյալը Պողոս, խորաթափանց կերպով մատնանիշ են արել այդ երկու թունավոր արմատները և պատգամել են բոլոր ժամանակների մարդկանց.

«Ով կամենա ձեր մեջ առաջինը լինել, մա թող բոլորին լինի սպասավոր» (Մարկոս Ժ 44) և «արծաթսիրությունն է մայրը ամենայն չարյաց» (Ու Տիմ. 2 10):

Քրիստոսի հոգին կրող սուրբ մարդիկ, բազում անգամներ նույն այս պատգամներն են քարոզել իրենց ժամանակակիցներին:

Մեր Մայր Եկեղեցին, Հայաստանյայց Եկեղեցին նույնպես միշտ երազել է ու աղոթել, որ երկրի վրա կյանքի կոչվեն այս մարդասիրական պատգամները, որ վերջ գտնեն բռնություններն ու հարստահարությունները օտար տիրակալների, որոնց ճիրանների մեջ տառապում և արյունաքամ էր լինում հաշ ժողովուրդը, դարեր ու դարեր շարունակ:

Մեր օրերին, Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի ահավոր փորձությունից հետո, թեև ժողովուրդներն ու պետությունները գերագույն ճիգեր են ի գործ դնում, որպեսզի ալյևս չկրկնվեն մեծ ողբերգություններ, սակայն տակավին անորոշ է ապագան և առկա են աշխարհի խաղաղության սպառնացող խմորումները:

Սիրելի հավատացյալներ, այս սուրբ պահին, երբ Մենք ավետում ենք հրաշալի Ծնունդը և Հայտնությունը Խաղաղության իշխան Հիսուսի Քրիստոսի, միացնենք մեր մտածումներն ու մեր երազանքները և սրտեռանդ աղոթենք, որ աշխարհը համայն և ազգությունները բոլոր, հեռու պահվեն պատերազմների արհավիրքներից ու տառապանքներից, որ պետությանց պատասխանատու առաջնորդները ամեն տեսակ կացությանց առաջ կանգնած՝ մտածեն խաղաղության պահպանման մասին, արդարությամբ լուծելու համար բոլոր միջազգային հարցերը:

Հիշենք այստեղ Հակովբոս առաքյալի պատգամը որ այնքան այժմեական է հնչում, թե՛

«Արդարության պտուղը խաղաղությամբ է սերմանվում նրանց համար, ովքեր խաղաղություն են անում» (Հակ. առաք. Գ 18):

Խաղաղության պատգամները և կոչերը, մասնավոր ջերմությամբ ընկալվում են մեր Մայր Եկեղեցու և ժողովրդի կողմից, որոնք ահավոր չափերով տառապել ու զոհվել են պատերազմների ընթացքում, մանավանդ առաջին համաշխարհային պատերազմի 1915—16 տարիներին, երբ Օսմանյան ցեղասպանները բնաջինջ արեցին Արևմտահայաստանի շուրջ երկու միլիոն խաղաղ ու անզեն հայ ազգաբնակչությունը:

Հայ Եկեղեցին ու հայ ժողովուրդը երբեք չեն ցանկանա, որ մեզանք ողբերգություններ կրկնվեն հետ այսու որևէ տեղ աշխարհի վրա, որևէ ժողովրդի կյանքում:

Թող ազգությունների խաղաղ գոյակցությունը և համերաշխ գործակցությունը անխախտ կանոնը դառնան միջազգային օրենքի և կյանքի:

Այսօր, Մենք մխիթարված ենք, որ եղբայր ժողովուրդների կողքին, մեր ժողովուրդը ևս իր խաղաղ, ապահով ու հառաջադեմ կյանքը շարունակում է ապրել մույն արևի ու դրոշի ներքո, ինչպես նա ապրեց ու աճեց վերջին վաթսու տարիների ընթացքում, իբրև մեռելներից հարություն առած, վերածնված ժողովուրդ, որ կերտում է իր նոր ապագան, իր հարազատ Մայր Հայրենիքում:

Ամեն բանից վեր է՝ մեզ՝ հայերիս համար, խաղաղությունը և անվտանգությունը մեր վերածնված երկրի: Ով այս աշխարհի վրա մի հայրենիք ունի և սիրում է նրան, նա կհասկանա մեզ՝ հայաստանցիներին:

Ավելի՛ լույս, ավելի՛ սեր և ավելի՛ խաղաղություն համայն մարդկության: Ավելի՛ լույս, ավելի՛ սեր և ավելի՛ խաղաղություն մեր ժողովրդին որ ի Հայաստան և որ ի սփյուռս աշխարհի:

«Եւ շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, եղիցին ընդ ձեզ ընդ ամենեւեանդ».

